

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA červenec 2009

Emma Destinová ukončí české předsednictví EU

V sídle Evropské unie, v belgickém Bruselu, byla 23. června 2009 zahájena výstava uspořádaná Jihočeským krajem a Muzeem Jindřichohradecka ve spolupráci s Hlavním městem Praha a Českým centrem v Bruselu u příležitosti ukončení českého předsednictví Evropské unie. Výstavu o opemí pěvkyni Emě Destinové připravilo Muzeum Jindřichohradecka, jednotlivé panely vytisklo Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci. Výstava, nazvaná „Emmy Destinn – cognita et incognita“, představí „známou i neznámou“ Češku i Evropanku: známou, ba světově proslulou pěvkyni, primadonu oper v Berlíně, Londýně a New Yorku, slavnou partnerku Carusovu, interpretku děl Bedřicha Smetany či Giacomu Pucciniho atd.; málo známou, ba neznámou spisovatelku a básničku, rybářku a sběratelku, dramatickou autorku a divadelní režisérku, malířku a kankarunistku, hudební skladatelku a učitelku zpěvu, majitelku panství a hospodářku na velkostatku ve Stráži nad Nežárkou.

Připomenutí jsou i partneři pěvkyně Dinu Gilly, v letech 1914 – 1919 majitel strážského zámku a panství, a Josef Halsbach, ze něhož se Emma Destinová v roce 1923 provdala. Místo na výstavě budou mít i portréty Emmy Destinové, jednak civilní, jednak ty, na nichž je zachycena v operních rolích, zvláště místo je věnováno jejímu zpodobnění na známkách a na dvoutisícové bankovce. Panely doplňují originální předměty ze sbírek Muzea Jindřichohradecka, např. divadelní rekvizity, programy koncertů, hudebniny a rukopisy Emmy Destinové, její rybářské náčinní a trofeje i ukázka z jejích někdejších bohatých sbírek, která na zámku ve Stráži nad Nežárkou soustředila.

František Fürbach,
autor výstavy

Festival národopisných souborů opět v Jindřichově Hradci

V sobotu 25. července 2009 přivítá Muzeum Jindřichohradecka ve svých zdech již II. ročník festivalu národopisných souborů z jižních Čech. Po velkých ohlasech na první ročník festivalu, jenž byl orga-

nizován Muzeem Jindřichohradecka, Obcí Jarošov nad Nežárkou a Jarošovskou krojovou družinou, a který se uskutečnil v loňském roce u příležitosti výstavy věnované Jarošovské krojové družině, bylo realizačním týmem domluveno pokračování této zajímavé kulturní aktivity, která přivítala v loňském roce více jak dvoustovku návštěvníků. Stejně tak jako v loňské roce bude festival ve třináct hodin slavnostně zahájen

zdravicí starostou Města Jindřichův Hradec ing. Karlem Matouškem a starostou Obce Jarošov nad Nežárkou Bohumilem Rodem na náměstí před budovou Střelnice. Od Střelnice pak bude vypraven krojovaný průvod účastníků festivalu, který projde Panskou ulicí na Masarykovo náměstí, kde bude krátká zastávka se zpěvy a tanci. Dále bude průvod pokračovat k zámku, kde na Třetím zámeckém nádvoří opět účastníci průvodu zatančí a zazpívají. Ze zámku se průvod přesune do atria Muzea Jindřichohradecka na Balbínovo náměstí, kde budou již od 14 hodin začínat vystoupení jednotlivých souborů. Festivalem bude návštěvníky prováďet a jednotlivá vystoupení představovat šéfredaktor Jihočeského rozhlasu a zkušený moderátor pan Libor Soukup. Na festivalu pak se svými pásmi vystoupí na pozvání Jarošovské krojové družiny soubor Javor z Lomnice nad Lužnicí, folklórní soubor Kovářovčan z Kovářova, z Doudleb pak soubor Doudleban a také Neradičnická krojovaná dudácká kapela DUHA. Na festivalu budou předvedena taneční a hudební vystoupení, doplněná slovními vstupy přibližujícími tradiční lidové zvyky z regionů vystupujících souborů. Po celou dobu festivalu bude pro návštěvníky v muzeu zajištěno občerstvení.

V případě nepříznivého počasí se festival národopisných souborů uskuteční v sále kulturního domu Střelnice.

Všechny zájemce o pěkné lidové písničky, starobylé tance a pestré lidové kroje srdečně zveme na bohatý program národopisného festivalu, který jistě všem zpřijemní letní sobotní odpoledne.

Zvonařová Alexandra

Novinky v muzejních sbírkách

Díl XXX. *Pravěké kamenné nástroje*

Součástí archeologických sbírek našeho muzea, které nebyly nikdy souhrnně představeny v tisku, je několik desítek pravěkých kamenných nástrojů. Převážná většina z nich pochází z náhodných nálezů objevených před více než padesáti až sto lety. Nejpočetnější jsou neolitické a eneolitické kamenné artefakty z mladší a pozdní doby kamenné (cca 5.000 až 3.500 let př. n. l.).

Položíme-li si otázku, kde se na území našeho regionu nachází oblasti nejčastěji osídlené v pravěku, odpověď je nasnadě. Jindřichohradecko tvoří dva geomorfologické celky, jihočeské pánve na západě a Českomoravská vrchovina na východě. Jeho západní část spočívá v Treboňské pánvi s podcelky Lomnickou pánví a Kardašovořečickou pahorkatinou. Převážnou část Lomnické pánve vytvářejí slabě zpevněné pískovce, jílovce a slepence svrchnokřídového klikovského souvrství. Rozsáhlé říční terasy Lužnice jsou tvořeny kvarténními uloženinami. Z pohledu půd byla pro pravěké osídlení nejvýhodnější západní a jihozápadní část okresu. Obdobně vhodné podmínky se jeví především ve střední a východní části, kde je oblast nasycených, kyselých až silně kyselých hnědých půd, v nepatrné míře i podzolů. Nezbytnou součástí životního prostředí bylo vždy vodstvo. Větší část okresu spadá do povodí Lužnice, jeho menší východní část pak do povodí Dyje. Českomoravskou vrchovinou prochází rozvodí Severního a Černého moře. V západní části okresu jsou řeky Nežárka a Lužnice, v části východní je to Moravská Dyje.

Tyto poznatky o možnosti osídlení území našeho současného regionu v pravěku můžeme doložit konkrétními lokalitami potvrzenými nálezy. Jejich neúplný soupis nalézáme např. v práci Jana Eisnera „Jihočeské mohyly“ (1922) či Bedřicha Dubského „Pravěk Jižních Čech“ (1949). Návazně se touto tematikou v uplynulých desetiletích zabývala několik mých kolegů. Naše muzeum pak spolupracovalo na diplomové práci Eduarda Červenky „Neolit a eneolit v Jižních Čechách“ (2008). Kamenné neolitické a eneolitické artefakty byly nalezeny např. na lokalitách: Bílkov, Cizkrajov, Č. Rudolec, Dačice, Holíčky, Holesice, Hostějves, Hradištko u Dačic, Hřišice, Chvalatín, Janov, J. Hradec, Klec, K. Vydří, Krokvice, Lidéřovice, M. Pěčín, Modletice, N. Bystřice, N. Hobzí, Olšany, Lomnice n. L. - Lužnice, Peč, Pfaffenschlag, Písečné, Senotín, Slavětín, Slavonice, S. Hobzí, Strmilov, Třeboň, Urbaneč, V. Pěčín či Vlastkovec.

Mimo to je ve sbírkách muzea třicet pravěkých kamenných nástrojů, z převážné většiny bez určení lokality. Jedná se typově především o vrтанé a nevrтанé rubací sekery, vrтанé a nevrтанé štípačí sekery, kopytovité sekery se svislým ostřím, ploché sekerky, teslice vrтанé, kopytovitý klín, kladivovité mlaty, nevrтанé mlaty, sekeromlaty a otloukače. Zvláštní exponát představuje sekeromlat s čepcem kultury nálevkovitých pohárů (starší eneolit). Zde se však naskytá otázka, zda tento artefakt vůbec pochází z jihočeského regionu? Ze štípané industrie to jsou především šípky a čepelky. Nejmenší z uvedených sbírkových předmětů měří zhruba 1 x 1 cm, největší pak 8 x 23 cm. Z pohledu spektra výrobních surovin rozeznáváme nejčastěji různobarevné břidlice, amfibolity a pazourky. Jedná se o běžné složení využívaných surovin na území Čech v neolitickém a částečně i eneolitickém období.

Nejnovějšími přírůstky do sbírek je neolitická čepelka nalezená v zásepu gotického hrobu v Bílkovské kapli v kostele nanebevzetí P. Marie ve Slavonicích (2008) a soubor neolitických nástrojů získaných sběry z okolí Lomnice n. L. a Lužnice (2006/2007). Právě ty vám představíme v některém z příštích dílů tohoto seriálu.

Vladislav Burian

Zprávy:

Muzeum Jindřichohradecka je v měsíci červenci otevřeno denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. Městská vyhlídková věž je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.00 do 16.00 hodin. Výstavní prostory muzea ve Štítného ulici jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. Kostel sv. Jana Křtitele je pro veřejnost zpřístupněn omezeně z důvodu probíhajících restaurátorských prací na nástěnných malbách v hlavní lodi. Omlouváme se všem návštěvníkům, hlavní loď kostela je uzavřena.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na **Sváteční koncert TRUMPET TUNE**, který se koná v neděli **5. července 2009 od 18 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Vstupné 100 Kč.

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na **KONCERT BAROKNÍ HUDBY Františka Ignáce Tůmy (1704 – 1774)**, který se koná ve středu **8. července 2009 od 19 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Účinkují **Vagantes Praha, Mitchell Sandler (USA), Dirkjan Horringa (NL)**. Vstupné dobrovolné.

Zveme vás srdečně na **ODPOLEDNÍ RECITÁLY FOLKOVÉ RŮŽE**, které se konají od **16. do 18. července 2009 vždy od 14 hodin** v atriu muzea na Balbínově náměstí. Bližší na plakátech nebo na www.folkcountry.cz.

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na **II. ročník FESTIVALU NÁRODOPISNÝCH SOUBORŮ JIŽNÍCH ČECH**, který se koná v sobotu **25. července 2009 od 14 hodin** v atriu muzea. Festival bude zahájen ve 13 hodin průvodem městem od Střelnice. Vstupné dobrovolné.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na výstavu jindřichohradeckého výtvarníka Vladimíra Noska **FRAGMENTY NOCI** v kapli sv. Víta na Balbínově náměstí. Výstava potrvá do 26. července 2009.

Jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zve na výstavu obrazů nazvanou **PORTRÉTISTA, KRAJINÁŘ A „NOVODOMENSISTA“ FRANTIŠEK PRCHLÍK**, jež je veřejnosti přístupná ve výstavní síni „13“ na Balbínově náměstí, a která potrvá do 30. srpna 2009.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve do bývalého minoitského kláštera u kostela sv. Jana Křtitele na výstavu **JHA 20-09 (mladí jindřichohradečtí výtvarníci)**, která je instalována v křížové chodbě, Soukenické kapli, rajském dvoře a Mikulášské kapli kostela. Výstava potrvá do 2. srpna 2009. Další výstavy v objektu **SVĚT PANENEK (panenky z dílny Anny Šlesingerové)** a **EDUARD LEDERER A JINDŘICHŮV V HRADEC** potrvají do 30. prosince 2009.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XVIII. 7/2009

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660, 384 363 661 Fax: 384 361 576 E-mail: muzeum@mjh.cz